Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За кадри сільськогосподарські

Орган парткому, комітету ЛКСМУ, місцевкому, профкому і ректорату Української ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарської академії

№ 1 (18) Рік видання 1-й | Субота, 5 січня 1957 р. | Ціна 15 коп.

За всебічну підготовку молодих спеціалістів

Ми, колишні студенти академії, [illegible] агрономи, хочемо поділитися [illegible] досвідом нашої роботи в з [illegible] вівцерадгоспі «Айдар», племінно [illegible] району, Ворошиловградської обл[illegible]сті.

Основний пр[illegible]офіль нашого радгоспу — виробництво племінної [illegible]торунних овець. [illegible] продукції тонк[illegible]осп має значну [illegible] Крім овець, радг[illegible] рогатої худоби, кількість великої [illegible]ому в основному свиней, птиці. [illegible]творенням кормами займаємося с[illegible]вої бази.

Агроном [illegible]відповідає за збереження і [illegible] і оборотних коштів, за основ[illegible]ання і перевиконання державних планових завдань і одержання найбільшої кількості сільськогосподарської продукції з одного гектара при найменших затратах праці.

Працюючи в радгоспі, ми побачили, що всім випускникам академії, а особливо агрономам, треба більше уваги приділяти вивченню економіки і організації сільськогосподарського виробництва, бухгалтерського обліку і статистики, а також складанню виробничо-фінансового плану. Кожен спеціаліст повинен робити фінансово-економічний аналіз господарської діяльності в цілому по радгоспу чи відділенню за певний відрізок часу, пов'язуючи його з госпрозрахунком. Такий аналіз зобов'язує глибоко і всебічно вивчати затрати в грошовому відношенні на одиницю продукції.

У радгоспі нам доводиться проводити роботи з агролісомеліорації, садівництва, городництва, стикатися з питаннями будівництва, особливо будівництва з місцевих матеріалів. Нормування праці, встановлення розцінок за розрядами на одиницю роботи є щоденним обов'язком спеціаліста. А тому слід широко знайомити випускників з прийомами проведення хронометражу і фотографування виробничих процесів.

Часто доводиться займатись переобладнанням складних сільськогосподарських машин для збирання кукурудзи, соняшника, насіння багаторічних трав і інших культур, проводити операції по частковому польовому ремонту і регулюванню цих машин з метою їх правильної експлуатації. Та, на жаль, не з усіх цих питань студенти одержують необхідні знання в академії. Ми вважаємо, що програми викладання організації сільськогосподарського виробництва, економіки сільського господарства, бухгалтерського обліку, статистики, механізації сільського господарства, будівництва слід поглибити і розширити.

Треба мати також любительські права шофера, тому що спеціалісти забезпечуються автотранспортом.

На виробництві з успіхом можна проводити науково-дослідну роботу. Бажано було б, щоб академія забезпечувала молодих спеціалістів керівниками, які перевіряли б правильність досліджень і техніку їх виконання. Та й взагалі було б непогано одержувати допомогу з боку академії в розробці заходів з окремих питань. З метою поліпшення роботи і розширення племінного тонкорунного вівчарства дирекція радгоспу «Айдар» і ми, як колишні студенти, звертаємось до ректорату академії з проханням допомогти в розробці ряду заходів з агролісомеліорації, поліпшення пасовиськ на схилах, складання грунтової карти по трьох відділеннях радгоспу, розроблення системи удобрень і обробітку грунту. Допомога академії полягала б у посиланні в наш радгосп спеціалістів і студентів-практикантів, особливо з факультету агрохімії і грунтознавства для складання грунтової карти.

Було б непогано, якби академія з метою обміну досвідом провела в лютому 1957 року конференцію молодих спеціалістів, вихованців академії, разом з професорсько-викладацьким складом і колективом студентів.

О. УСТИМЕНКО,
головний агроном радгоспу «Айдар»,
В. ФОРОСТЯНИЙ,
агроном ферми № 1.

В ЦЬОМУ НОМЕРІ ВИ ПРОЧИТАЄТЕ:

☆ Перші іспити.
☆ Підняти роль викладача у вихованні молоді.
☆ В лабораторіях учених.
☆ До нового піднесення науково-дослідної роботи студентів.
☆ Жіноча команда факультету економіки і організації сільського господарства і чоловіча команда факультету механізації сільського господарства — завоювали перше місце на лижній естафеті.

Віхи життя

Цей яскравий сонячний травневий ранок назавжди залишиться в пам'яті моїх ровесників. Ми, хлопці в піонерських галстуках і коротеньких штанцях, прийшли на екзамен. Це був наш перший в житті екзамен. Тоді ми точно ще не знали, що це таке. Здогадувались тільки, що будуть сидіти за великим столом строгі дяді і тьоті і робити все можливе, щоб засипати тебе. У багатьох найзавзятіших хлопчаків від цієї думки хололо серце.

І хоч всі премудрощі екзамену обмежувались чотирма діями арифметики, він був для нас найважчим.

Минали роки. Піонери ставали комсомольцями, школярі — студентами. З кожним роком ускладнювались екзамени. І ось сьогодні ми, студенти шостої групи V курсу лісоінженерного факультету, прийшли складати свій останній іспит.

Уже давно увійшли у звичку такі поняття, як «екзаменаційний квиток», «залікова книжка», «сесія» і навіть (чого гріха таїти) «шпаргалка» і «двійка». Адже ми здали за своє життя більш ніж півсотні екзаменів і сотні заліків, але і той, перший наш, нехитромудрий іспит з арифметики, і цей складний і громіздкий — з організації і планування лісового господарства — однаково надовго і глибоко вріжуться в пам'ять, як великі віхи на складному життєвому шляху.

Я дивлюсь на своїх товаришів по групі — все це вже поважні дорослі люди, екзамени для них, звичайно, не дивина, але всі сьогодні трохи строгіші, я б сказав, більш підтягнуті, ніж завжди. Адже екзамен останній. Відповідають всі дуже добре. Погляньте на фото. Добре і чітко відповідав Анатолій Носок. Він заслужено одержав відмінну оцінку. Валентин Закреєвій, видно, не терпиться вже нарешті взяти останній свій екзаменаційний квиток і сісти обдумувати. Забігаючи трохи вперед, скажу, що Валя теж непогано відповідала, наводила приклади з практики і одержала відмінну оцінку.

А ось у Олександра Лисиці (на передньому плані) щось не клеїться — він замислився: буває іноді, вилетить щось з голови, а на екзамені це особливо неприємно. Але Саша добросовісно готувався до сьогоднішнього екзамену і одержав четвірку.

Екзаминатор, старший викладач кафедри організації сільського і лісового господарства Леонід Андрійович Коробієвський задоволений: з 16 чоловік в групі 6 чоловік одержали оцінку «відмінно» і 10 «добре».

К. КРАСНИЙ.
(Фото автора).

З усіх кінців республіки

3 січня почалась остання екзаменаційна сесія студентів-заочників шостих курсів спеціальностей агрономічної, лісогосподарської і механізації сільського господарства. На сесію викликано 115 чоловік, які протягом року виконали всі контрольні роботи, передбачені планом. За час сесії студенти прослухають лекції, виконають лабораторно-практичні роботи, складуть заліки і екзамени з усіх дисциплін VI курсу. Потім студенти агрономічної спеціальності здадуть державні екзамени з організації і планування сільськогосподарських виробництв, політичної економії, тваринництва і рослинництва.

Студенти спеціальностей лісогосподарської і механізації сільського господарства після сесії будуть переведені на дипломне проектування строком на 4 місяці.

Серед студентів, що прибули на сесію, директор Коростишівського лісгоспу Герой Радянського Союзу В. Балакін, тридцятитисячники М. Семигал — голова колгоспу «Нова зірка» Чернуського району на Полтавщині, М. Гришко — директор Бишівської МТС, Київської області, агроном підсобного господарства Ореховського цукрозаводу В. Ніколаєнко, головний механік племінного радгоспу «Старий Каврай» І. Скиба, старший механік Ніжинської МТС А. Юрченко та інші.

ЕКЗАМЕНИ — ЦЕ НАШ ЗВІТ ПЕРЕД ПАРТІЄЮ, ПЕРЕД НАРОДОМ

В читальному залі

Настав Новий рік, рік нових дерзань, нових досягнень, наполегливої праці. Ще не встигли зняти прикраси з святкових ялинок, ще в багатьох людей почувається святковий настрій, а студенти вже сидять за конспектами і підручниками. Адже зараз гаряча пора — зимова екзаменаційна сесія. Загляньмо до читального залу. Ось за столом сидить студент і зосереджено робить підрахунки на логарифмичній лінійці. Час від часу він робить записи на аркуші паперу, задумливо наморщує лоб, коли виникають труднощі. Це студент IV курсу факультету електрифікації сільського господарства П. Форманюк. Він готується до заліку з теплотехніки.

За сусіднім столом три юнаки, забувши про необхідність додержувати тишу, пошепки сперечаються, перегортаючи сторінки підручників. Кожен доводить свою правоту. Нарешті спільна думка знайдена, і кожен з них заглиблюється в читання підручника. 9 січня ці юнаки — студенти III курсу факультету економіки і організації сільського господарства А. Марченко, В. Федорченко і Г. Тарасов будуть здавати екзамен з меліорації, до якого готуються заздалегідь.

Ось дівчина в зеленій кофточці з рум'яним обличчям, заплющивши очі, повторює пошепки [illegible] вчену теорему. Поруч з нею п[illegible]цює студент III курсу факульт[illegible] механізації сільського господар[illegible]ва Федорко, який готує по[illegible] аудиторне читання з англійськ[illegible] мови. Біля вікна посланець з бр[illegible]ньої Болгарії — студент III ку[illegible] лісоінженерного факультету Ц[illegible]тан Рангелов. Через чотири [illegible] він складатиме екзамен з елект[illegible] техніки. Він вже на III курсі, а [illegible] все ж хвилюється перед сесією.

Студенти IV курсу факульте[illegible] електрифікації сільського гос[illegible]дарства П. Цаплай, М. Б[illegible] Г. Лінський, М. Шапіро та ін[illegible] готують розділ про електричні м[illegible]шини. Він безпосередньо зв'яз[illegible]ний з їх майбутньою роботою, т[illegible]му вони наполегливо проробляю[illegible] матеріал конспекту та підручни[illegible]

Скоро екзаменаційна сесія. [illegible] відчувається у всьому: і в том[illegible] як працюють авторучки, нанизу[illegible]чи рядок за рядком думки на п[illegible]пері, і в паперовому шелесті ч[illegible]тального залу, і в тому, як дівч[illegible]на-першокурсниця, яка готуєть[illegible] до першої сесії і, заплющивши о[illegible] «ворожить», зводячи пальці: [illegible] попадуться криві другого порядк[illegible]

Побажаємо ж, щоб екзамен[illegible]ційна сесія принесла всім, хто тр[illegible]диться, відмінні оцінки.

О. КРАВЧЕНКО.

Висування кандидатів до складу виборчих комісій по виборах у місцеві Ради

3 січня ц. р. на всіх факультетах нашої академії відбулися збори комуністів, комсомольців, членів профспілки та інших громадських організацій по висуванню кандидатів до складу окружних виборних комісій по виборах Кагановичської районної, Київської міської та обласної Рад депутатів трудящих.

На зборах одностайно обрано 47 кандидатів, у тому числі 25 чоловік професорсько-викладацького складу, 9 робітників і службовців та 13 студентів.

Серед обраних товаришів значна частина проявила себе на цій роботі під час минулих виборів.

У вузах країни

Нове в роботі наукового студентського товариства

Студентське наукове товариство Ленінградської лісотехнічної академії об'єднує понад 1.200 студентів. За наслідками роботи в минулому навчальному році академія зайняла перше місце серед сільськогосподарських вузів.

Досвід показує, що наукова робота студента є дуже важливою ланкою у формуванні його як творчого працівника. Виходячи з рішень Міністерства вищої освіти, президія Студентського наукового товариства академії спільно з дирекцією вирішили надати студентам старших курсів, які працюють над самостійними дослідницькими і дослідно-конструкторськими темами, право вільного відвідування лекцій, що дасть можливість їм повніше проявити свої творчі здібності.

Студенти, які активно працюють в Студентському науковому товаристві, після закінчення академії направлятимуться в науково-дослідні і проектні організації.

(«Лесная правда»).

Більше бесід—хороших і різних

Партійне бюро факультету агрохімії й грунтознавства перевірило агітаційно-масову роботу в академгрупах.

Розширена нарада академприкріплених, яка відбулася недавно, відмітила, що політбесіди та доповіді в основному проходять цікаво. Особливо жваво обговорюються бесіди на теми, запропоновані студентами, такі, як «Новини в грунтознавстві» (V курс, агітатор О. Боришполь), «Ломоносов та його життя», «За здоровий побут» (II курс, агітатор К. Костіцина), «Кібернетика» (II курс, агітатор т. Іващенко) та інші.

Однак у цій справі є й недоліки. Деякі групи не мають постійного місця і часу проведення бесід, а тому іноді заняття зриваються (V курс, академприкріплений т. Смоленцев). Не всі студенти регулярно відвідують заняття. Академприкріплені, за винятком т. Кабаченка, мало уваги звертають на побут студентів, не відвідують їх в гуртожитках та на кутках.

Нарада накреслила ряд заходів щодо поліпшення агітаційно-масової роботи в групах.

Н. ПРОСЯНИК.

А як проводяться бесіди на інших факультетах? Чекаємо ваших листів!

Менше офіціальності на вечорах обміну досвідом

На факультеті механізації соціалістичного сільського господарства встановилась хороша традиція — щороку проводити вечори обміну досвідом з питань навчальної і виховної роботи між студентами перших і старших курсів.

Такий вечір відбувся в кінці грудня. Багато й хороше розповідали про своє навчання, участь в громадському житті, про своє дозвілля старшокурсники — відмінники навчання.

В. Коломійченко, студент IV курсу, присвятив свій виступ значенню дружби в групі.

— Прагніть злитись в одне ціле, будьте дружною, єдиною сім'єю: в цьому основа всіх успіхів, — сказав він.

О. Мікуліна, студентка III курсу, вказала на те, що основне — це правильно спланувати свій день: тоді часу вистачить не тільки на навчання, а й на культурний відпочинок.

Студент V курсу М. Момотенко розповів про підготовку до екзаменаційної сесії, вказав на необхідність підвищення студентами свого культурного рівня. Студент III курсу В. Кантерман побажав, щоб зміцнювалась дружба між студентами, які закінчили технікум, і тими, що прийшли з середньої школи.

Всі виступаючі вказували на необхідність активної участі комсомольців і молоді в громадському житті академії, в гуртках художньої самодіяльності.

Вечір закінчився. Першокурсники щиро дякували своїм старшим товаришам.

Хочеться сказати, що комсомольське бюро факультету мало уваги приділило організації вечора. Тому він носив дещо офіціальний характер. Щоб у майбутньому це не повторювалося, слід на таких вечорах організовувати виступи самодіяльних гуртків. Це й буде конкретною формою обміну досвідом в галузі художньої самодіяльності.

В. СИНОДА,
студент III курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства.

ШАНОВНИЙ ЧИТАЧУ!
Запрошуємо тебе поділитись через газету своїми думками з приводу того, як зробити тематичні вечори молоді цікавими і змістовними.

ВИКЛАДАЧ—ВИХОВАТЕЛЬ МОЛОДІ

Недавно відбулося об'єднане засідання кафедр марксизму-ленінізму і політичної економії, на якому обговорювались питання про участь викладачів у політико-виховній роботі серед студентів у позалекційні часи. Товариші Д. Попов, Г. Деркач, С. Куций, І. Кабика відмітили, що викладачі кафедр суспільних наук проводять певну виховну роботу з студентами в позаучбовий час. Наприклад, тт. Корнієнко, Бальвас, Дорошенко, Козаченко, Деркач, Співак працюють агітаторами в академічних групах, організовують і допомагають студентам проводити політбесіди, комсомольські збори, вирішувати окремі питання з життя групи.

Деякі викладачі побували на факультетських комсомольських зборах, у гуртожитках (Б. Кузнєцов, Л. Погорєлова, Г. Деркач, Хоменко).

Виступали з доповідями перед студентами В. Мойсеєнко, Я. Мостовий.

В обговоренні питання взяли участь тт. П. Велічай, Л. Шапіро, Б. Кузнєцов, М. Куляк, Л. Овдієнко, В. Юрчук, Л. Майорчик.

У своїх виступах товариші вказували на істотні недоліки в ідейно-виховній роботі серед студентів. Є нездорові настрої серед деяких студентів, які неправильно розуміють і тому невірно реагують на окремі події міжнародного і внутрішнього становища.

Декани факультетів, керівники окремих кафедр не приділяють належної уваги ідейному вихованню студентів, не завжди реагують на нездорові виступи окремих студентів.

Іноді методи виховання підмінюються адміністративними заходами. Справа доходить до того, що, наприклад, декан факультету механічної технології деревини І. Бердинських з комсомольських зборів виставив за двері студента.

Збори викладачів суспільних наук прийняли рішення про посилення ідейно-виховної роботи серед студентів і взяли на себе цілий ряд додаткових зобов'язань.

Викладачі суспільних наук прослухали лекцію «Питання комплексної механізації сільського господарства», прочитану доцентом Ю. Кіртбая. Лектор висвітлив ряд питань про систему сільськогосподарських машин і її розвиток.

Викладачі запропонували і надалі періодично проводити спільні засідання кафедр з обговоренням актуальних питань і заслуховуванням лекцій з економіки і організації соціалістичного сільського господарства.

Г. ДЕРКАЧ.

Над чим працюють кафедри академії

Нова система коректування

Як працює дизель? В циліндр двигуна всмоктується повітря; стискується і нагрівається до високої температури. В цей момент в циліндр вприскується під високим тиском паливо. Завдяки високій температурі воно спалахує і таким чином відбувається робочий процес. Для того, щоб двигун розвивав повну потужність, потрібно, щоб завжди кількість повітря в циліндрі і кількість палива, що вприскується в нього, знаходилися в певному відношенні. Інакше кажучи, треба, щоб коефіцієнт надміру повітря при різних режимах роботи мав певну величину. Це досягається при допомозі так званої системи коректорів.

Проте існуючі системи не дають змоги забезпечити бажаний коефіцієнт надміру повітря на середніх числах обертів двигуна, тобто на тих, на яких більше всього трактору доводиться працювати. Значит, трактори працюють не на повну потужність. Щоб усунути цей дефект в тракторах «ДТ-14», співробітники кафедри тракторів і автомобілів проф. М. М. Настенко, доценти О. Д. Каптановський, М. Н. Бенедикт, ст. лаборант А. Я. Чаплінська по схемі, запропонованій завідуючим кафедрою проф. М. М. Настенком, розробили нову систему коректування.

... В лабораторії двигунів кафедри випробувались томобілів чути і тракторів і дові випробування двигуна. Ст (зліва направо вання провад тінович, проф.) аспірант К. Ав Каптановський, М. Настенко і д вич Настенко, І. Микола Микола розповідає:

— Ця роб співдружності ота проводиться Харківського тр з виробничника Теоретичні і експе ктора заво слідження показали, іментальні на система коректуванню розроб чує бажане протікання забез процесу дизеля і покращує йо тягові характеристики.

На ХТЗ виготовлені експериме тальні зразки паливних насосів д двигунів «ДТ-14», обладнані н вою системою коректування. Пр те ця система може бути викор стана і для інших трактор Найближчим часом на ХТЗ п чнеться серійний випуск паливн апаратури з новою системою к ректування.

Фото і текст К. Красного

□ □ □

Цінні дослідження ботаніків

Кафедра ботаніки нашої академії веде науково-дослідну роботу в галузі цитології і ембріології рослин, а також геоботаніки.

Цікаві результати по ембріології пшениці одержав професор П. Оксіюк. Виявилось, що від часу попадання пилка на приймочку до запліднення проходить всього 25 — 30 хвилин, в той час як за літературними даними цей строк визначається в 25 — 30 і навіть 40 годин.

Вивчений цитологічно весь хід нагромадження запасних поживних речовин (крохмалю, білків) від початкових фаз розвитку ендосперми до дозрівання зернівки. Особливо детально досліджено утворення алейронових зерен, які у пшениці складаються з найбільшої кількості основної білкової речовини, великого глобоїда і дуже малого кристалоїда. Всі ці дослідження внесли істотні поправки і добавки в літературні дані з ембріології пшениці.

У 1955 році в «Українському ботанічному журналі» П. Оксіюк розкритикував роботу Елленгорна і деяких інших ембріологів, які нібито відкрили так зване «соматичне» запліднення у рослин, внаслідок чого в кількох ботанічних журналах розгорнулась жвава полеміка.

Асистент А. Кавецька вивчає ембріологію і цитологію нагромадження запасних поживних речовин у насінні рапсу. Результати цих досліджень оформляються у вигляді кандидатської дисертації.

У Поліській зоні УРСР на землях колгоспів і лісгоспів розташовані десятки тисяч так званих суходільних лук. В більшості ці луки мають дуже низьку продуктивність внаслідок екстенсивної форми їх використання і майже повної відсутності роботи над підвищенням їх врожайності. При проведенні ж відповідних агротехнічних заходів луки Полісся дадуть кілька тисяч додаткових центнерів сіна.

Ці питання набувають особливого значення в світлі постанов партії і уряду про підвищення продуктивності тваринництва. Тому співробітники кафедри доцент Ю. Єлін і асистент Ю. Криволенко почали розробку теми «Ботанічна характеристика суходільних лук Полісся УРСР». Минулому році вони провели ботанічне обслідування суходільних лук на великих площах гінського району Житомирської області. Детальна геоботанічна характеристика і попередня слідна робота стане основою розробки і впровадження заходів по поліпшенню суходільних з метою істотного підвищення продуктивності.

Доцент М. Рижутін працює питаннями створення міцної мової бази і боротьби з ерозією грунтів на південному сході УРСР. Внаслідок його досліджень роблені заходи раціонального користання схильних до ерозії мельних угідь у сільському господарстві, а також рекомендовано кілька десятків видів рослин, мають високе кормове і протиерозійне значення.

□ □

Друковані праці з математики

Завідуючий кафедрою вищої математики доцент І. Езрохі в 1956 році опублікував три статті: в журналі «Математический сборник», «Известиях Киевского политехнического института» і в «Трудах III всесоюзного с математиков».

Всі статті присвячені пита встановлення алгорифмів, поб залишкових членів лінійних томірних формул наближен слового інтегрування, диферен вання і інтерполяції.

□ □

Новий посібник

Колектив співробітників кафедри механіки і теорії механізмів машин працює над складанням учбово-методичного посібника для розв'язання задач теоретичн ханіки. Вже складено дві ч нового посібника: статику і матику.

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТИ НОВИХ УЧБОВИХ ПЛАНІВ

Фізкультура — важлива дисципліна

У шостому номері нашої газети в добірці під загальною назвою «Проекти нових учбових планів» була вміщена стаття декана агрономічного факультету Б. Подоліча. В ній, зокрема, писалося: «З учбового плану ми виключаємо фізичне виховання, на що раніше планувалось по дві години на тиждень на I і II курсах. Замість цього буде провадитись щоденно і в обов'язковому порядку фізична зарядка перед початком занять. Крім того, працюватимуть спортивні секції».

Кафедра фізичного виховання і спорту вважає, що ця пропозиція не відповідає директивним вказівкам партії і уряду в галузі всебічної підготовки спеціалістів.

Виходячи з цього, кафедра вважає, що заміна занять по фізвихованню зарядкою суперечить завданню, передбаченому проектом нових учбових планів. Підготувати студентів в розрізі комплексу ГПО, спортсменів-розрядників з різних видів спорту, як це передбачено програмою, однією лише зарядкою неможливо. Ранкова зарядка є лише допоміжним засобом у цій підготовці.

Що стосується роботи спортивних секцій, то вони переповнені студентами старших курсів. Отже, студенти I і II курсів зможуть займатися лише зарядкою. Крім цього, спортивні бази, інвентар і викладацький склад не зможуть забезпечити учбово-тренувальний процес лише в другій половині дня.

Виходячи з вищезазначеного, ми вважаємо, що виключити заняття по фізичному вихованню і спорту з учбового плану і замінити їх ранковою зарядкою — неприпустимо.

Викладачі кафедри фізичного виховання і спорту:
В. ЗАЇКА, В. ДЕМУС, К. ЗІГМУНД, В. ДРИНЬ, Д. МАР'ЯНОВСЬКИЙ і інш.

Ближче до виробництва

Виконуючи рішення XX з'їзду КПРС, кафедри академії чимало зробили для зближення учбового процесу з виробництвом. Але на факультеті механізації соціалістичного сільського господарства ця робота ведеться до деякої міри однобічно. Як майбутніх спеціалістів сільського господарства нас знайомлять лише з сільськогосподарським виробництвом. Але інженер-механік повинен бути обізнаний і з іншими основними галузями техніки. Учбова програма це передбачає. Так, на першому курсі ми вивчали «Технологію металів», її розділи «Металургія», «Гаряча обробка металів», «Ливарне виробництво» і здали екзамен. Та мало хто з нас знайомий з «живою» вагранкою, яку можна побачити на кожному машинобудівному заводі, не кажучи вже про регенеративні печі або конвертори. Мало хто бачив, як рідкий чавун чи сталь заливають у форми, як відливають деталі по виплавлюваних моделях, як пресують або штампують різні деталі. Все це ми бачили на малюнках в одній проекції або в розрізі.

Між тим у Києві є такі заводи, як «Більшовик», «Червоний екскаватор», завод верстатів-автоматів ім. Горького та інші, де все вивчене можна побачити в дії.

Було б доцільно в процесі викладання організовувати екскурсії на такі підприємства, що принесло б велику користь у вивченні технології металів. За місяць технологічної практики студенти неспроможні вивчити на виробництві всі процеси, що базуються на «Металургії», «Ливарному виробництві», «Гарячій обробці металів», «Термічній обробці металів», «Обробці металів різанням».

К. МАЗАН,
студент II курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства.

Про якість лекцій

Проф. В. Левінсон

Лекція — найважливіша ланка у навчальному процесі. Вона прищеплює студентам комуністичний світогляд, дає настанови для правильного розуміння наукової дисципліни, основний фактичний матеріал і його узагальнення.

Основні вимоги до лекції: науковість, партійність, систематичність, її виховна спрямованість, доступність викладу, свідомість засвоєння, врахування особливостей аудиторії.

В лекції потрібно висвітлювати основні поняття з даної дисципліни і вказувати напрям її детального вивчення. Лектор зобов'язаний підходити історично до розкриття подій і фактів, показувати процес розвитку науки, найновіші досягнення радянської і зарубіжної науки, шляхи дальшого дослідження в даній галузі. В лекції треба висвітлювати не лише загальновизнані положення, але й дискусійні питання.

Велика заслуга лектора, якщо він зможе викликати у студентів інтерес до висвітлюваного питання, до вивчення не лише підручників, а й монографій, журнальних статей тощо. Щоб полегшити студентам самостійну роботу, необхідно до кожного розділу курсу вказувати додаткову літературу.

Лектор вищого учбового закладу — це учасник наукових досліджень, узагальнювач досвіду інших авторів і новаторів виробництва.

В лекціях необхідно показати ідеологічні основи передової радянської науки і одночасно викривати реакційну суть буржуазних теорій.

Лекція повинна виховувати у студентів палку любов до соціалістичної Батьківщини і ненависть до її ворогів. Не знижуючи теоретичного рівня даної науки, лектор зобов'язаний наводити приклади з інших областей, близьких до профілю даного факультету, розкривати значення майбутньої діяльності студентів для успішного будівництва комунізму.

Живе слово, відносини з аудиторією, емоції лектора посилюють враження від змісту лекції, сприяють кращому розумінню матеріалу, підвищують інтерес студентів і пробуджують у них глибокі переживання. Лектор, який розуміє красу природи, красу радянського ладу, внесе це естетичне ставлення і в ту науку, представником якої він є.

За змістом лекцію не треба перетворювати у грунтовний виклад з усіма деталями і довідковими зведеннями, що затушовують основну наукову суть даної теми.

Форма лекції також має значення. Великим успіхом користуються ті лектори, які наукову повноцінність та ідеологічну витриманість лекцій поєднують з живою і цікавою формою викладу, і, навпаки, лекції великих вчених не мали успіху, якщо вони читались монотонно й скучно, без піднесення й захоплення, якщо в них була відсутня яскравість і образність викладу. Такими, наприклад, були лекції Ньютона, якого студенти відмовлялися слухати. Зустрічаються також лекції, блискучі за формою, але убогі щодо змісту. Студенти швидко розчаровуються в пустому красномовстві, пишномовних виразах, риторичних окликах, що не мають міцної основи.

Серйозне значення має побудова кожної лекції. Готуючись до лекції, необхідно точно обмежити матеріал даної лекції, пов'язуючи його з минулим і наступним матеріалом; визначити порядок викладу матеріалу; заздалегідь визначити, які положення важко сприйматимуться студентами; на основі викладеного підготувати короткий конспект даної лекції.

У підготовці конспекту лекції ні в якому разі не можна обмежуватись лише загальними навчальними посібниками; обов'язкова ще глибока робота над вітчизняною і зарубіжною літературою, монографіями, журналами.

Лектор швидко втрачає авторитет у студентів, якщо він викладає лише те, що є в підручнику, а іноді і в меншій мірі.

Про тему лекції краще повідомляти студентів заздалегідь.

Кожна лекція взагалі повинна становити щось ціле, закінчене, охоплювати ту чи іншу тему або цілу частину великої теми.

Кожна лекція мусить мати свою структуру: вступну частину, основний зміст і короткі висновки.

До складу вступної частини може входити: чітка назва теми лекції, зв'язок з пройденим матеріалом, значення нової теми для курсу взагалі, коротке формулювання основного плану лекції. Такий вступ краще мобілізує увагу студентів.

Основний зміст не можна перевантажувати фактичним матеріалом, цифрами, цитатами, плакатами та ін.

В кінці лекції формулюються короткі висновки, які резюмують зміст лекції, подаються вказівки для дальшої самостійної роботи над питанням.

(Далі буде).

Друкуючи статтю проф. В. Левінсона, редакція просить читачів висловити свої міркування з приводу висвітлених у ній положень і внести свої пропозиції щодо поліпшення якості викладання в академії.

XII СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ВИРОБНИЧА КОНФЕРЕНЦІЯ

У формуванні кваліфікованих спеціалістів соціалістичного сільського господарства надзвичайно важливу роль відіграє участь студентів в науковій роботі вузу. Тільки допитливе навчання, пов'язане з експериментальними дослідженнями, може забезпечити підготовку досвідченого агронома, лісівника, інженера.

Кафедри нашої академії поряд з учбовою роботою виконують важливі наукові дослідження в різних галузях сільськогосподарської науки. В цій справі беруть участь і чимало студентів, які своїми експериментами прискорюють виконання тематики кафедр і академії в цілому. Величезну допомогу подають студенти при здійсненні виробничої перевірки висновків і пропозицій кафедр по поліпшенню сільськогосподарського виробництва.

Наукова діяльність студентів щорічно підсумовується на студентських наукових конференціях.

Днями відбулася XII студентська науково-виробнича конференція на факультетах агрономічному, економіки і організації соціалістичного сільського господарства та агрохімії і грунтознавства.

На першому пленарному засіданні було заслухано дві доповіді: «Марксизм-ленінізм про форми переходу до соціалізму в різних країнах» (доповідачі І. Гармашук і В. Мілько, студенти II курсу агрономічного факультету) і «Шляхи зниження собівартості тракторних робіт МТС» (доповідач Г. Фтомов, студент V курсу факультету економіки і організації соціалістичного сільського господарства), в яких викладено багато нового, цікавого матеріалу.

На секційних засіданнях було прочитано 28 доповідей.

Агрономічна секція

Великий інтерес викликала доповідь «Вплив бактеріальних добрив на урожай і якість картоплі», зроблена студенткою IV курсу агрономічного факультету Героєм Соціалістичної Праці М. Шиян (керівник асистент Д. Бахто). Досліди М. Шиян проводила на полях учбово-дослідного господарства «Теремки». Дані дослідження показали, що при застосуванні бактеріальних добрив урожай картоплі підвищується на 30 — 38 центнерів з гектара, тобто на 12—15 процентів.

Студентка цього ж курсу Л. Лисенко вивчала компоненти ущільнених посівів. Її дослідження (керівник асистент М. Петренко) довели, що ущільнені посіви кукурудзи з баштановими і бобовими культурами збільшують вихід на 1000 — 1200 кормових одиниць з гектара, а також поліпшують якість кормів, збагачуючи їх білками.

Актуальні наукові проблеми розроблюють студенти агрономічного факультету під керівництвом професора М. Зеленського. Так, П. Коротін, вивчаючи міжсортову гібридизацію пшениці, одержав декілька номерів гібридних розщеплень ярової пшениці, які незабаром випробовуватимуться у виробничих умовах. Л. Костюченко досліджував місцеві сорти кукурудзи Бахмацького району Чернігівської області і рекомендує вивчені ним кращі сорти для природних умов даного району. А. Глеба зайнявся питанням «Формування початків кукурудзи». Він теж одержав цікаві дані.

Під керівництвом професора М. Колесника студент М. Чергік протягом трьох років працював над темою «Використання медоносу фацелії на силос в суміші з силосними культурами кукурудзою і соняшником». Він прийшов до висновку, що кормові суміші з фацелією можуть бути використані на корм худобі в силосованому вигляді. Фацелія добре силосується під час масового цвітіння в суміші з кукурудзою або соняшником.

Студент П. Івончик під керівництвом професора А. Михаловського розробляв тему «Вплив умов живлення на розвиток і урожай кукурудзи». Дані досліджень показали, що, застосовуючи підкормку в період другого рихлення і цвітіння, фосфорно-калійні добрива скорочують вегетаційний період і позитивно впливають на формування початків кукурудзи.

Були також заслухані доповіді студентів Г. Перепеляка, І. Шутенка і Л. Гіля.

Секція агрохімії і грунтознавства

Дев'ять доповідей було прочитано на секції агрохімії і грунтознавства.

Учасники конференції, обговорюючи доповіді, відзначили, що всі науково-дослідні роботи студентів актуальні, тісно пов'язані з виробництвом і проводились в колгоспах, учбових господарствах і дослідних станціях різних районів України. Всі доповіді позитивно оцінені і рекомендовані до друку.

Особливої уваги заслуговують роботи студентів Н. Глущенко (керівник доцент В. Калюжний), яка досліджувала грунти колгоспу ім. Жданова Сквирського району і шляхи підвищення їх родючості; Г. Ярич і Ю. Швидак (керівник професор П. Гірко), які вивчали вплив добрив і попередників на урожай і якість озимої пшениці в умовах Полісся УРСР.

З великим інтересом була заслухана доповідь студента П. Обійкина, присвячена грунтам колгоспу ім. Кірова, Бишевського району, Київської області. Доповідач показав, що в землекористуванні колгоспу велика кількість різноманітних грунтів. Глибока оранка, яку колгоспники на деяких ділянках повсюдно проводять, обезструктурює грунт.

Учасники конференції рекомендували карту грунтів надіслати в колгосп, що допоможе колгоспникам підвищити родючість грунтів.

Цікавою була й доповідь студента Ф. Татарчука (керівник доцент А. Бекетовський) про пересування перелка на північ.

Всі доповіді були ілюстровані таблицями, грунтовими картами, графіками, фотознімками.

Секція економіки і організації соціалістичного сільського господарства

На секції було зроблено 9 доповідей, побудованих на прикладі конкретних МТС, радгоспів і колгоспів.

З великою увагою і інтересом прослухали присутні доповідь студента II курсу Лі Фан Хая «Аграрні перетворення в Китайській Народній Республіці».

Цікавою була доповідь студента V курсу Ю. Макаренка «Економіка і організація молочного тваринництва в колгоспі ім. Кагановича, Києво-Святошинського району, Київської області», який глибоко й детально дослідив дане господарство під час проходження виробничої практики. Він вивчив затрати праці на одиницю тваринницької продукції, продуктивність праці доярок, займався хронометражем робочого часу доїння корів. На основі такого дослідження Макаренко прийшов до висновку про необхідність приведення в дію невикористаних резервів, що підвищить продуктивність праці колгоспників, підніме економіку господарства на вищий рівень.

З хорошими доповідями виступили також студенти V курсу А. Мушрук, І. Луканьов, І. Московко, В. Вержанський, IV курсу — К. Мархотко, В. Дмитренко, III курсу — Г. Кравченко, в доповідях яких знайшли відображення питання собівартості тракторних робіт і шляхи її зниження, організація і оплата праці в рільництві цукрових радгоспів, перспективи розвитку окремих радгоспів у шостій п'ятирічці.

***

Конференція мала й ряд недоліків. Зокрема, слід вказати на малочисленність студентського колективу, який брав участь у пленарних і секційних засіданнях. Це є показником слабої діяльності НСТ по залученню студентів до наукової роботи.

Наша академія має великий колектив професорів і викладачів, які зі знанням справи можуть прищеплювати студентам любов до науки. На цьому поприщі слід багато попрацювати як студентському науковому товариству, так і завідуючим кафедрами, деканам, ректорату і громадським організаціям академії.

Наш пишуть

Безпідставний виняток

Згідно з Положенням про особистий розподіл молодих спеціалістів, які закінчують вищі і спеціальні середні учбові заклади, кожному з них вказується місце роботи, посада, розмір заробітної плати та можливість забезпечення житловою площею.

На жаль, досі на лісогосподарському факультеті це Положення не провадиться в життя: випускникам вказувалось лише обласне управління, а все інше — на місці.

Не так давно з ректорату і деканату повідомили, що в цьому навчальному році випускників лісогосподарського факультету будуть розподіляти, дотримуючись цього Положення. Але незабаром у деканаті сказали, що міністерства не можуть дати таких даних.

Цікаво, чому ж ці міністерства і наш факультет є винятком? Адже цього в Положенні не сказано. Інші ж факультети й міністерства своїм випускникам такі дані повідомляють.

Ми, студенти V курсу лісогосподарського факультету, просимо ректорат і деканат прикласти максимум зусиль, щоб після закінчення академії спеціалісти лісового господарства точно знали, де вони будуть працювати, а не чекали по півроку в обласних управліннях, коли ж, нарешті, з'явиться вакантна посада, як це було з деякими нашими попередниками.

М. ПОГРЕБНЯК,
студент V курсу лісогосподарського факультету.

Коли ж будуть вентилятори?

Як добре працювати в кімнаті з чистим, свіжим повітрям! І навпаки, важко висидіти навіть годину в приміщенні, що не провітрюється. А наші студенти змушені працювати саме в таких умовах, бо в академії в жодному читальному залі немає вентиляторів. Особливо важке повітря ввечері. Застосувати ж якісь інші методи провітрювання, крім вентиляторів, неможливо через страшенні протяги.

Про установку вентиляторів не раз просили працівників адміністративно-господарської частини. Але справа далі обіцянок не пішла.

Шановні тт. Шитов і Мироненко, просимо через газету дати відповідь на питання: «Чи будуть встановлені в наших читальних залах вентилятори і коли?»

З. ЗВЯГІНЦЕВА,
працівник читального залу,
студенти: Б. ЖЕРНОКЛЮЄВ, Д. ОНИЩЕНКО, М. КИСЛИЙ та інші.

Слідами наших виступів

„Поліпшити побутові умови студентів"

В № 12 нашої газети від 24 листопада 1956 року була надрукована стаття під заголовком «Поліпшити побутові умови студентів», в якій йшлося про те, що в гуртожитках невистачає побутових кімнат, є перебої в постачанні газом, не стає кімнат для сушіння і прасування білизни, в гуртожитках № 2 і № 3 немає шаф для збереження продуктів, вішалок для одягу, етажерок для книг, погано обладнаний медпункт.

Начальник господарського відділу академії т. Мироненко повідомив редакцію, що факти, вказані в статті, мали місце. Зараз вживаються заходи щодо ліквідації недоліків у побутовому обслуговуванні студентів. Вже виготовлені шкафчики для побутових кімнат в гуртожитках № 2 і №3, обладнана сушилка, відкрито пункт Троїцького банно-прачечного тресту для прання особистої білизни студентів, найближчим часом буде підведена гаряча вода. Медичний пункт обладнано кріслами, столами, стільцями, тумбочками. Для гуртожитків № 2 і № 3 зараз виготовляється 250 вішалок, 250 етажерок, 300 карнизів для вікон, проводиться ремонт шаф, дверей, кватирок, вікон, стільців тощо. Газ у гуртожитки буде доставлятись безперебійно.

„Наша газета сіра і нецікава"

Під такою назвою в № 13 нашої газети від 1 грудня 1956 року був надрукований огляд стінної газети факультету економіки і організації сільського господарства «Агроном-економіст». Критика в адрес газети визнана на засіданні редколегії правильною.

Як повідомлено редакцію, редколегія «Агронома-економіста» вжила заходів щодо поліпшення змісту і художнього оформлення газети, перетворення її в бойовий орган партійної, комсомольської і профспілкової організацій факультету.

СПОРТ

Лижний сезон відкритий

За традицією зимовий спортивний сезон в академії відкривається лижною естафетою. Цього разу вона відбулась в Голосієво напередодні Нового року. Чоловікам потрібно було пройти чотири етапи по 5 кілометрів, жінкам — три етапи по 3 кілометри.

Дистанція, розмічена яскравими прапорцями, простягнулась вздовж учбових корпусів, заглиблювалась в ліс, йшла по пересіченій місцевості.

15 годин 30 хвилин. На стадіон для участі в змаганнях з'явились команди чоловіків і жінок від всіх факультетів (факультет механізації соціалістичного сільського господарства виставив дві чоловічі команди). Дано старт, і на дистанції зав'язується гостра спортивна боротьба. У жінок першою до фінішу прийшла через 16 хвилин 15 секунд студентка II курсу факультету економіки і організації сільського господарства Є. Коваль. Прийняла естафету на другому етапі В. Бондаренко.

Чи утримається лідерство в наступних етапах за командою економістів? Але ось на другому етапі першою фінішує студентка лісогосподарського факультету Г. Овсієнко. Щоб економістам виграти перше місце, студентці А. Волощенко, яка йде третій етап, потрібно ліквідувати розрив у 13 секунд. І вона цього добилась! Фінішувала А. Волощенко раніше команди лісогосподарського факультету на 27 секунд.

Судді оголошують: перше місце завоювала команда факультету економіки і організації сільського господарства з результатом 50 хв. 30 сек.; друге місце посіла команда агрономічного факультету (Л. Киценко, Г. Науменко, Д. Трав'янко) — 50 хв. 48 сек.; третє — команда лісогосподарського факультету (Л. Риченко, Г. Овсієнко, А. Макаріна) — 50 хв. 57 сек.

Швидше всіх пройшла трьохкілометрову дистанцію найсильніша лижниця академії студентка III курсу факультету механічної технології деревини Є. Грисюк — 14 хв. 58 сек., але вона не змогла витягнути свою команду в число призових, тому що інші учасниці на решті етапів показали час більше 18 хвилин.

У чоловіків впевнено йшла на перше місце на всіх етапах команда факультету механізації соціалістичного сільського господарства в складі І. Лисенка, М. Голуба, Р. Возюка і І. Рабіновича. Її результат 1 год. 23 хв. 50 сек. Рабінович першим закінчив командну гонку і показав кращий час — 19 хвилин 41 секунду. Непоганий результат для початку сезону.

За друге місце без конкуренції вела боротьбу команда лісоінженерного факультету (Поварчук, Васильченко, Данилюк, Задорожний) — 1 год. 27 хв. 15 сек. Третє місце розігрувалось між другою командою механіків і економістами. Перемогли механіки (Яресько, Дискаленко, Макаренко, Сябро) — 1 год. 30 хв. 41сек.

У комплексному заліку перше місце завоював факультет економіки сільського господарства — 4 очка, друге — агрономічний — 6 очків, третє — друга команда механіків — 7 очків.

Лижна естафета була першою перевіркою постановки учбово-тренувальної і організаційно-масової роботи на факультетах. Вона виявила найсильніші команди і окремих лижників, які захищатимуть честь академії на міських змаганнях.

Одночасно естафета показала і слабкі сторони нашої роботи — відсутність достатньої кількості якісних лиж, лижних черевиків, палок тощо, довге розкачування відповідальних за фізичну культуру і спорт, а також бюро ДСТ, внаслідок чого команди комплектувались без їх участі, як на лісогосподарському факультеті, в команди не були заявлені кращі лижники факультету (економіки і організації сільського господарства).

Завтра в Го[illegible]осієво буде провед[illegible]ена лиж[illegible] естафета колективів вузів Києва. Змагання проходитимуть по чотирьох групах. Лижники академії виступлять по першій групі у складі 5 чоловіків (4×5 км) і 4 жіночих (3×3 км) команд (у залік входять 3 чоловічі і 3 жіночі команди).

У наших [illegible] всі підстави виступ[illegible] в цих відповідальних змаганнях краще, ніж у попередні роки.

О. ФЕДОРЕНКО,
старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту академії.

Змагання важкоатлетів

Недавно відбулась особисто-командна першість нашої академії з важкої атлетики. Перше місце завоювала команда факультету механізації соціалістичного сільського господарства (14 очків), друге — команда лісоінженерного факультету (16 очків), третє — команда факультету економіки і організації соціалістичного сільського господарства (28 очків), четверте — команда факультету механічної технології деревини (29 очків) і п'яте — команда факультету електрифікації соціалістичного сільського господарства (41 очко).

Слід відмітити, що такі факультети, як агрономічний, лісогосподарський та агрохімії і ґрунтознавства, не взяли участі у змаганнях, хоч можливості для цього були. Це трапилось тому, що на вищезазначених факультетах не приділяється уваги важкій атлетиці.

Перші місця і звання чемпіонів академії на 1956 рік з вагових категорій завоювали М. Вінниченко — студент IV курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства, його результат 290 кг в сумі класичного триборства (у важкій вазі); М. Величко — студент III курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства, його результат 275 кг (у напівважкій вазі); Б. Шевчук — студент II курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства, 277,5 кг (у середній вазі); М. Сівак — студент IV курсу факультету механізації соціалістичного сільського господарства, 277,5 кг (у напівсередній вазі); Л. Асаулюк — студент I курсу факультету економіки і організації соціалістичного сільського господарства, 262,5 кг (у легкій вазі); В. Стефановський—студент I курсу лісоінженерного факультету, 205 кг (у напівлегкій вазі); О. Котов — студент II курсу лісоінженерного факультету, його результат 157,5 кг (у найлегшій вазі).

А. РУДЕНСЬКИЙ.

Конференція ДСТ „Буревісник"

Відбулась звітно-виборна конференція Добровільного спортивного товариства академії «Буревісник».

Делегати конференції критикували роботу ради і її голови В. Пушка за слабке керівництво спортивною роботою, за відсутність зв'язку з комітетом комсомолу і профкомом.

Багато делегатів вказували на необхідність покращання матеріальних умов для занять спортом, зокрема встановлення гарячого душу, придбання спортивного інвентаря і спортивної форми, значно поліпшити учбово-тренувальний процес і ріст спортивно-технічних результатів.

А. МИТЯЙ.

На першість вузів з класичної боротьби

Днями в спортивному клубі Київського інституту громадянського повітряного флоту були проведені змагання на першість обласної ради Добровільного спортивного товариства «Буревісник» з класичної боротьби.

У змаганнях взяли участь команди інститутів: фізичної культури, громадянського повітряного флоту, інженерно-будівного, політехнічного, нашої академії та інших всього десять спортивних колективів.

Перше місце зайняла команда інституту фізичної культури ([illegible] очків), друге — спортсмени політехнічного інституту (20,5 очка), третє — команда нашої академії (21 очко).

З спортсменів академії добре проявили себе студенти Б. Сажко (III курс факультету економіки організації соціалістичного сільського господарства), О. Корж (III курс лісоінженерного факультету), В. Шевчук (III курс факультету механічної технології деревини), І. Горенко (IV курс факультету електрифікації соціалістичного сільського господарства), М. Рожков (III курс лісоінженерного факультету).

Поряд з цим треба відмітити недисциплінованість студента Вачицького, який в перший день змагань боровся без поразок. Одначе на другий день він запізнився, зважування і не був допущений до змагань. Через це ми замість другого місця зайняли третє, програвши команді політехнічного інституту півочка.

Б. ЮДИЦЬКИЙ.

ДО ВІДОМА ЧИТАЧІВ

При редакції «За сільськогосподарські кадри» організовано літературний гурток (керівник кандидат філологічних наук З. Я. Ліберман). Запис провадиться щодня.

Перше заняття гуртка відбудеться в понеділок, 7 січня о 16 год. в приміщенні редакції (корпус № 1, кімната 30).

КРОСВОРД

Склав студент IV курсу лісогосподарського факультету К. ЛИСЕНКО.

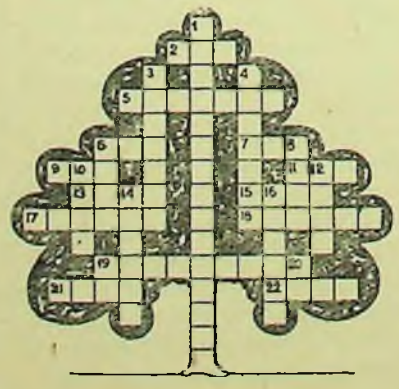

По горизонталі:

2. Напій, одержаний видавлюванням різних плодів і ягід. 5. Морське грузове судно для перевезення лісу. 6. Шкідник культурних дерев та кущів з підряду рівнокрилих. 7. Хвороба дерев. 9. Реакція осадження еритроцитів. 11. Права притока Волги. 13. Птах з ряду горобиних родини воронових. 15. Житло звіра, зроблене в землі. 17. Виріб цеху ширвжитку з деревини. 18. Вулканічний, покритий снігом, простір у Туреччині. 19. Спосіб догляду за лісокультурами, розроблений Успенським. 21. Один з видів меблів. 22. Звірок з ряду комахоїдів.

По вертикалі:

1. Сукупність технічних дій, спрямованих на складання плану лісового господарства. 3. Частина площі річної лісосіки. 4. Цінне дерево з родини соснових. 6. Чагарник з родини розоцвітних. 10. Птах з ряду гусей, роду Галагаз. 8. Складова частина стовбура дерева. 12. Система поранень, нанесених ріжучим інструментом на поверхні стовбура хвойного дерева з метою одержання живиці. 14. Низькосортна штучна оліфа, яка виготовляється з нафти. 16. Вид обробітку грунту. 17. Музикальна нота. 20. Форма рельєфу, створена розмивом води.

Редактор В. МОЙСЕЄНК

Газета виходить щосуботи. Київ, Голосієво, 41, Українська сільськогосподарська академія, тел. 4-81-67, 5-91-06. Кімната 30.

БФ 01312 Київ. Б. Шевченка, 14. друкарня МСГ УРСР. Зам. 88 — 1700